

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

**Tuloksia maakuntien liittojen yhteistyöstä kuntien ja
hyvinvointialueen kanssa kartoittaneesta kyselystä**

Elokuu 2026

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

Perustietoa kyselystä

- Kysely kohdistui maakunnan liiton, kuntien ja hyvinvointialueen alueelliseen yhteistyöhön. Kyselyllä haluttiin selvittää, millaista yhteistyötä maakuntien liitot tekevät alueen kuntien ja hyvinvointialueen kanssa, millainen rooli maakuntien liitoilla alueen toimijoiden yhteistyössä on sekä millaisia kokemuksia maakuntien liitoilla yhteistyöstä on.
- Kysely oli seurantakysely syksyllä 2023 ja syksyllä 2024 toteutetuille lähes vastaavalle kyselylle. Kyselyllä haluttiin myös selvittää, miten yhteistyö on toimijoiden välillä maakuntien liittojen näkökulmasta edennyt.
- Kysely lähetettiin kaikille maakuntien liitoille. Kysely lähetettiin maakuntajohtajille, hallintojohtajille ja aluekehitysjohtajille. Jokaisesta liitosta toivottiin yhtä vastausta, ja kyselyn vastaanottajia pyydettiin valitsemaan sopiva henkilö kyselyyn vastaajaksi.
- Kysely toteutettiin huhti-toukokuussa 2026 ja siihen saatiin vastaukset kaikilta 18 maakunnan liitolta.
- Vastaajista 9 oli maakuntajohtajia, 4 aluekehitysjohtajia (tai vastaavia) ja loput muita johtajia tai asiantuntijoita.
- Kyselyn toteuttivat yhteistyössä Kuntaliitto ja Hyvil.

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

Keskeisiä huomioita tuloksista 1/3

- **Yhteistyö maakunnan liittojen ja kuntien välillä on kyselyn mukaan toimivaa:** 61 % vastanneista kokee yhteistyön toimivan erittäin hyvin ja 33 % vastanneista melko hyvin. Huonoksi yhteistyön kokevia ei ollut vastaajissa lainkaan.
 - Erittäin hyväksi yhteistyön kokevien osuus on noussut edellisestä, vuoden 2024 kyselystä 17 prosenttiyksikköä.
- Yhteistyön maakunnan liittojen ja hyvinvointialueiden välillä kokee erittäin hyväksi 22 %, melko hyväksi 33 % ja neutraalisti asian näki 45 % vastanneista. Huonoksi yhteistyön kokevia ei ollut vastaajissa lainkaan.
 - Edellisessä, vuoden 2024 kyselyssä erittäin hyväksi yhteistyön kokeneita ei ollut lainkaan, kun taas melko huonoksi yhteistyön koki vuoden 2024 kyselyssä 17 % vastaajista. **Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on siten edetty erittäin positiiviseen suuntaan.**
- **Maakunnan liiton ja hyvinvointialueen yhteistyön määrä vaihtelee alueittain.** 28 % vastaajista kertoo, että yhteistyötä tehdään melko paljon. 17 % puolestaan kokee yhteistyötä tehtävän melko vähän.
 - **Yhteistyön määrä on kokonaisuutena lisääntynyt edellisestä merkittävästi.** Vuoden 2024 kyselyssä jossa 33 % vastaajista kertoi, että yhteistyötä tehdään melko vähän ja 6 %, että sitä ei tehdä lainkaan.

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

Keskeisiä huomioita tuloksista 2/3

- **Yhteistyön avoimuus, vuorovaikutteisuus ja kumppanuus toteutuu 56 % mielestä erittäin tai melko hyvin**, kun taas 22 % vastaajista kokee eml. toteutuvan melko tai erittäin huonosti.
 - Tilanne on kehittynyt edellisestä, vuoden 2024 kyselystä merkittävästi: avoimuuden, vuorovaikutteisuuden ja kumppanuuden erittäin tai melko hyväksi kokeneiden osuus on lisääntynyt 15 prosenttiyksiköllä.
- Yhteistyön suunnitelmallisuuden sekä yhteisen tietopohjan ja tilannekuvan yhteistyössä näkee toteutuvan erittäin tai melko hyvin puolet (50 %) vastaajista.
 - Osuudet eml. osalta ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan ja **vuoteen 2024 verrattuna yhä useammalla alueella yhteistyö on suunnitelmallista sekä yhteiseen tietopohjaan ja tilannekuvaan perustuvaa.**
- Maakunnan liiton rooli yhteistyössä on kyselyn mukaan mm. yhteistyön edistäjä, koordinoija, edunvalvonnan organisoija ja tilannekuvan kokoaja sekä verkostojen, foorumien ja mm. kuntajohtajakokousten koolle kutsuja.

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

Keskeisiä huomioita tuloksista 3/3

- **Suurella osalla alueista (83 %) maakunnan liiton ja hyvinvointialueiden välillä tehdään yhteistyötä maakuntaa koskevista strategisista linjauksista.**
 - Yhteistyö maakuntaa koskevista strategisista linjauksista on lisääntynyt edellisestä, vuoden 2024 kyselystä merkittävästi. Edellisen kyselyn mukaan reilulla puolella alueista (56 %) yhteistyötä oli ko. asiassa oli tehty.
- Yhteistyössä toimivaksi koetaan mm. sujuva vuorovaikutus ihmisten välillä, matala kynnyks yhteistyöhön, säännölliset tapaamiset, työnjako, yhteinen visio sekä yhteistyö varautumisen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoissa.
- Yhteistyössä parannettavaa on puolestaan kyselyn mukaan mm. tulevaisuus- ja tilannekuvatyössä, ennakkoinnissa ja tiedolla johtamisessa maakunnan pitkän aikavälin kehittämisessä sekä strategisessa yhteistyössä ja yhteisissä tavoitteissa.
- **Muutostarpeiksi keskipitkällä aikavälillä yhteistyössä tunnistettiin mm. yhteistyö strategisella tasolla sekä yhteisen edunvalvonnan vahvistaminen, vahvempi kumppanuus ja yhteisten näkemysten vahvistaminen sekä konkreettinen yhteiskehittäminen.**
- **Lähes kaikissa maakuntien liitoissa tehdään monipuolista ja tiivistä yhteistyötä työllisyysalueiden kanssa.** Yhteistyötä pidetään maakunnan liitoissa tärkeänä.

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

Pohdintaa tuloksista

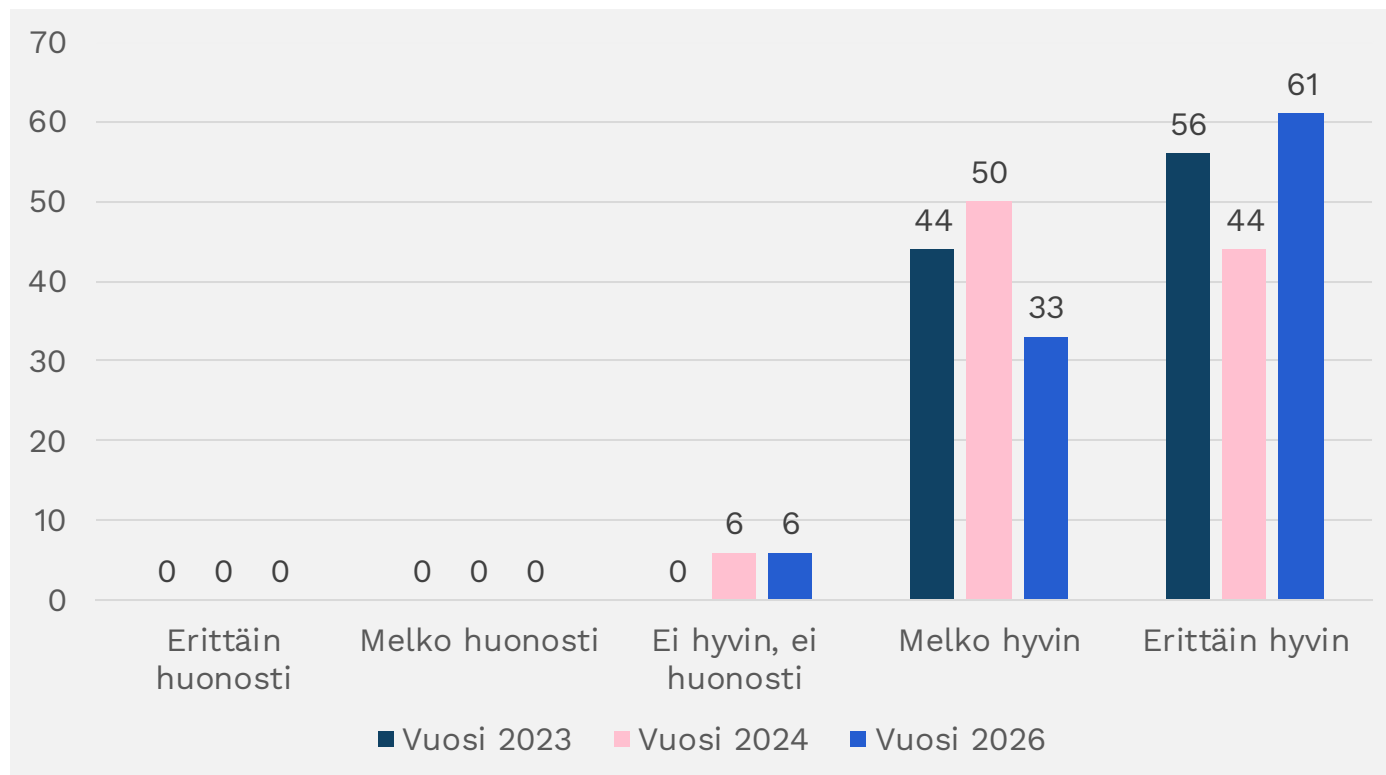
- Kyselyn mukaan maakunnan liittojen yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa on edennyt kokonaisuutena erittäin hyvään suuntaan. Alueelliset erot näyttävät vähentyneet ja yhä suuremmalla osalla alueista yhteistyötä tehdään monipuolisesti ja systemaattisesti.
- Kyselyn tulokset ovat samansuuntaiset Kuntaliiton ja Hyvilin keväällä 2026 toteuttamien kuntajohdon ja hyvinvointialuejohdon yhdyspintakyselyjen tulosten kanssa: yhteistyö näyttää etenevän hyvään suuntaan.
- Kehittämiskohteena nousee kyselyssä esille mm. yhteistyön syventäminen ja yhteisen tahtotilan muodostaminen alueen elinvoiman edistämiseksi. Myös tämä tulos on kuntajohdon ja hyvinvointialuejohdon kyselytulosten kanssa samansuuntainen: strategisessa yhteistyössä on alueilla vielä kehitettävää.
- Työllisyysalueiden kanssa tehtävä yhteistyö on kyselyn mukaan yllättävänkin runsasta ja monipuolista. TE-uudistuksesta on kyselyn toteutusaikana kulunut aikaa noin 1,5 vuotta ja näyttää siltä, että uusissa rakenteissa on onnistuttu käynnistämään ja toteuttamaan yhteistyötä suurella osalla alueista hyvin.

Kyselyn tulokset 2026

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026

Näkemykset maakunnan liiton yhteistyön toimivuudesta alueen kuntien kanssa

Vastausten % -jakaumat vuosilta 2023, 2024 ja 2026.

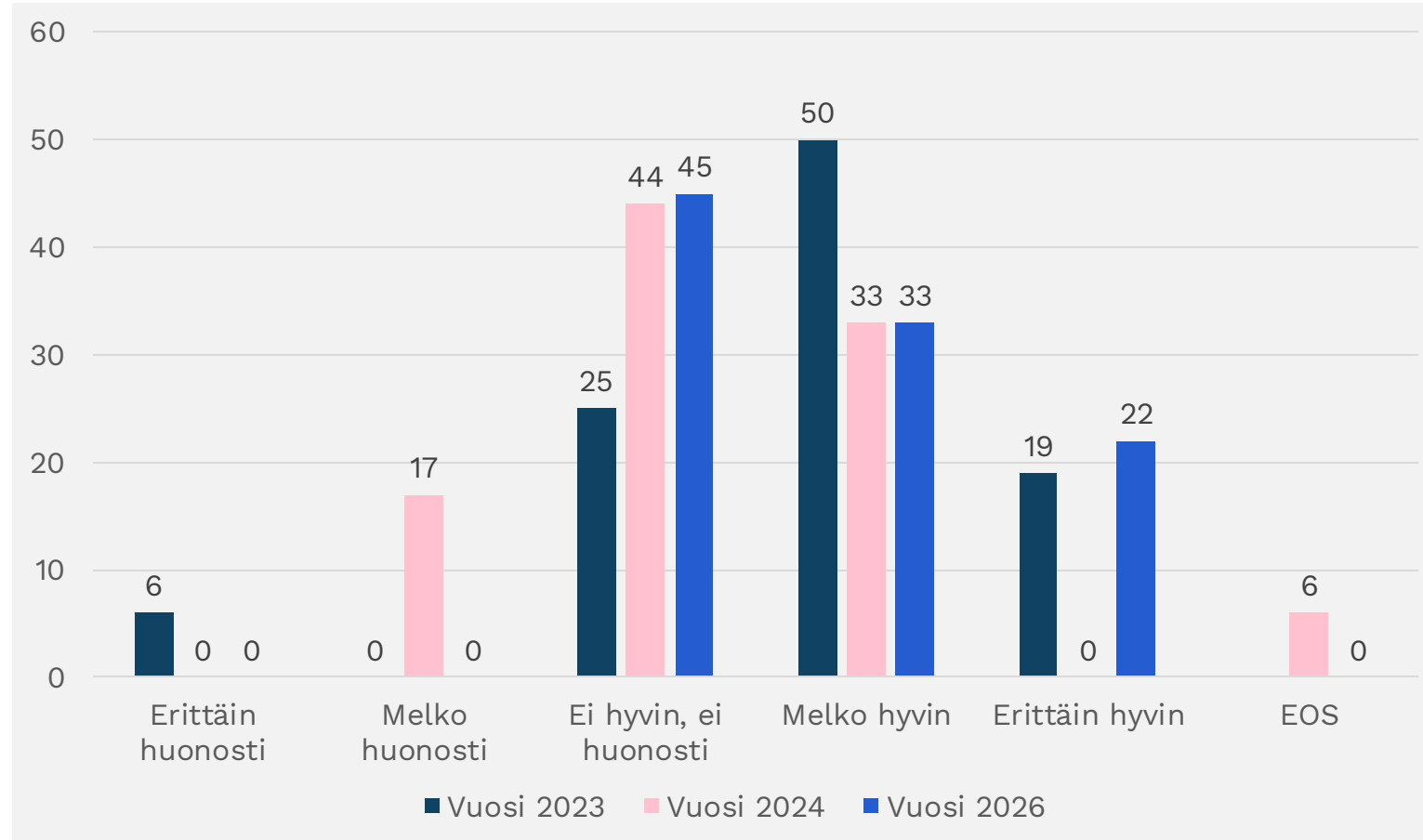
2023: n=16, 2024: n=18, 2026: n=18

94 % vastaajista kokee yhteistyön toimivan kuntien kanssa erittäin tai melko hyvin vuoden 2026 kyselyssä.

Yhteistyö on kehittynyt myönteiseen suuntaan, joskin yhteistyön on arvioinut toimivaksi myös vuosien 2023 ja 2024 kyselyssä varsin suuri osuus vastaajista.

Näkemykset maakunnan liiton yhteistyön toimivuudesta hyvinvointialueen kanssa

Vastausten % -jakaumat vuosilta 2023, 2024 ja 2026.

2023: n=16, 2024: n=18, 2026: n=18

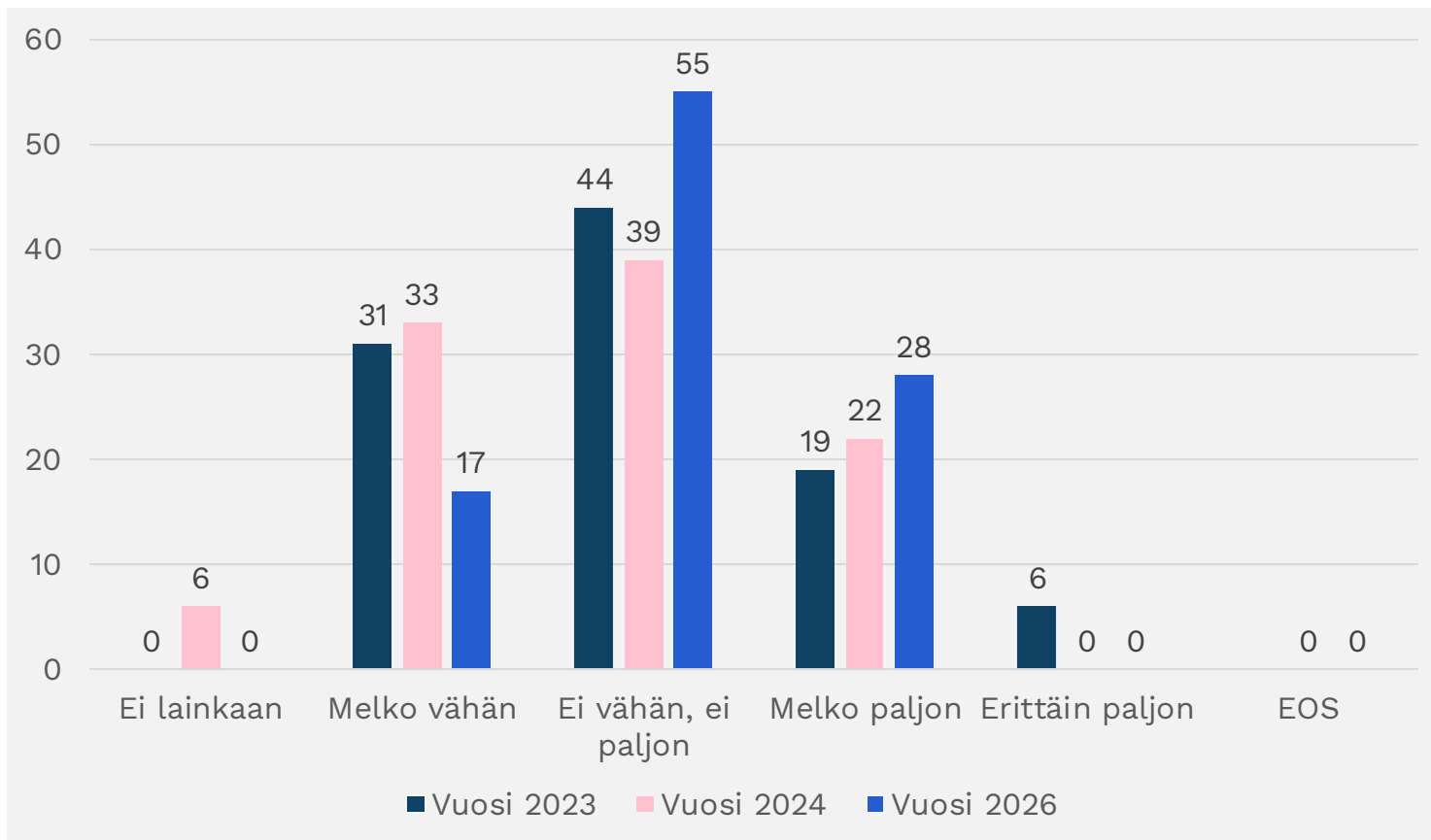
55 % vastaajista kokee yhteistyön toimivan hyvinvointialueiden kanssa melko tai erittäin hyvin vuoden 2026 kyselyssä.

Yhteistyön melko huonoksi tai erittäin huonoksi kokevia ei ollut vuoden 2026 kyselyyn vastanneissa lainkaan.

Kokemukset yhteistyöstä hyvinvointialueiden kanssa ovat kehittyneet kokonaisuutena myönteiseen suuntaan.

Näkemykset siitä missä määrin maakunnan liitto tekee yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Vastausten % -jakaumat vuosilta 2023, 2024 ja 2026.

2023: n=16, 2024: n=18, 2026: n=18

Maakunnan liiton ja hyvinvointialueen yhteistyön määrä vaihtelee runsaasti alueittain.

Vuoden 2026 kyselyn vastaajista 28 % kertoo, että yhteistyötä tehdään melko paljon. 17 % puolestaan kokee yhteistyötä tehtävän melko vähän.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on kokonaisuutena lisääntynyt verrattuna aiempien vuosien kyselyihin.

Maakunnan liiton rooli kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyössä

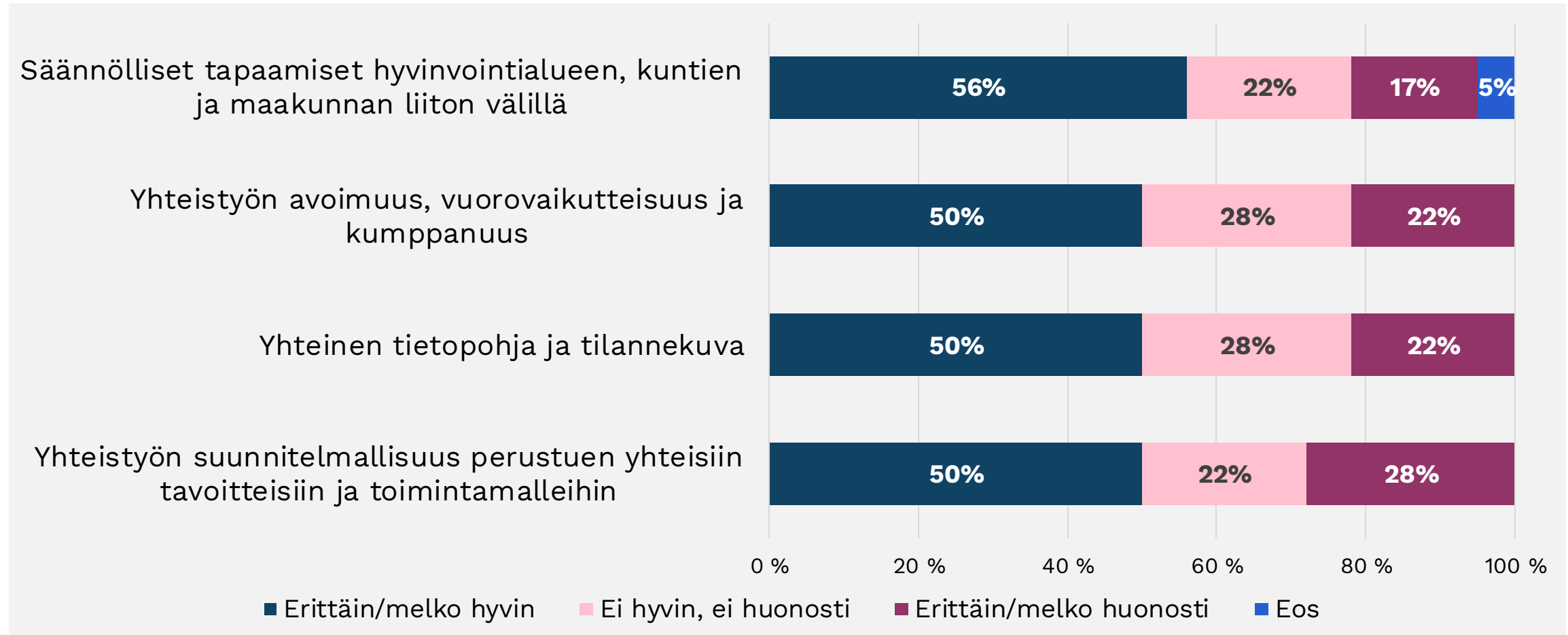
Poimintoja avoimista vastauksista

- Yhteistyön edistäjä ja toimijoita kokoava toimija alueella
- Yhteistyörakenteiden edistäjä
- Yhteisen tilannekuvan kokoaja; väestö-, aluetalous- ja tulevaisuustiedon tuottaja
- Edunvalvonnan organisoija ja vaikuttamisviestien kokoaja
- Verkostojen, foorumien ja mm. kuntajohtajakokousten koolle kutsuja ja koordinoija
- Strategisen yhteistyösopimuksen osa-alueiden valmistelija
- Yhteistyötä tehdään erityisesti hytessä, varautumisessa sekä sivistyksen ja sote:n yhdyspinnoilla
- Toiveita osalla alueista tiiviimmälle ja suunnitelmallisemmalle yhteistyölle

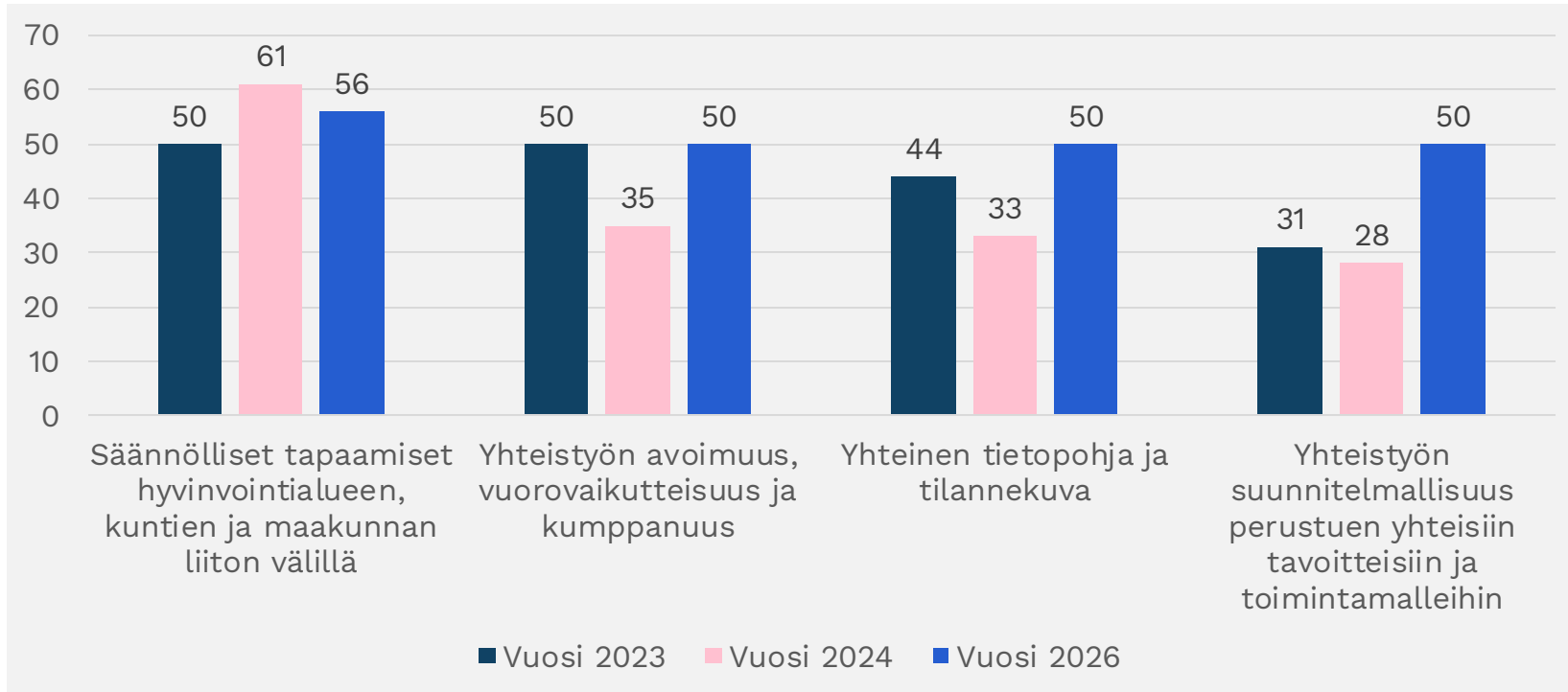
Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026:

Arviot siitä miten seuraavat asiat ovat toteutuneet maakunnan liiton, kuntien ja hyvinvointialueen välisessä yhteistyössä Vastausten %-jakaumat, N=18

Arviot siitä miten seuraavat asiat ovat toteutuneet maakunnan liiton, kuntien ja hyvinvointialueen välisessä yhteistyössä vuosina 2023, 2024 ja 2026.

% vastanneista arvioi toteutuneen melko/erittäin hyvin.

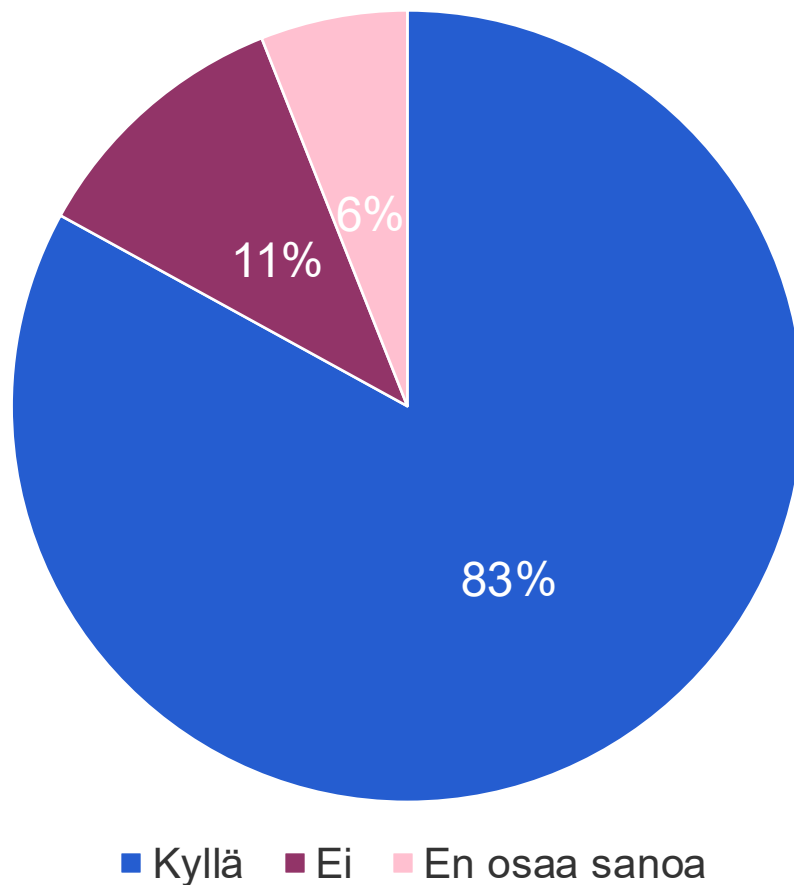
Yhteistyön eri osa-alueita melko/erittäin hyväksi arvioivien vastanneiden osuus on lisääntynyt vuoden 2026 kyselyn mukaan. Ainoastaan säännölliset tapaamiset ovat uusimman kyselyn mukaan hieman vähentyneet.

Yhteistyö näyttää kokonaisuutena kehittyvän myönteiseen suuntaan.

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026:

Yhteistyön yleisyys maakunnan liiton ja hyvinvointialueen välillä maakuntaa koskevissa strategisissa linjauksissa

Vastausten %-jakauma, N=18

Suuri osa (83 %) vastaajista kertoo, että maakunnan liiton ja hyvinvointialueen välillä on tehty yhteistyötä maakuntaa koskevissa strategisissa linjauksissa.

Yhteistyö maakuntaa koskevissa strategisissa linjauksissa on lisääntynyt edellisestä, vuoden 2024 merkittävästi. Edellisen kyselyn mukaan reilulla puolella alueista (56 %) yhteistyötä oli ko. asiassa oli tehty.

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026:

Yhteistyömuodot maakunnan liiton ja hyvinvointialueen välillä maakuntaa koskevissa strategisissa linjauksissa

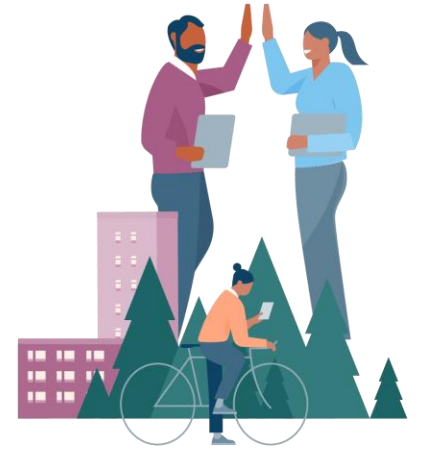
Poimintoja avoimista vastauksista

- Yhteisten edunajamisen linjausten määrittely
- Hyvinvointialue mukana maakuntaohjelman työstämisessä
- Hyvinvointialue mukana maakuntastrategian valmistelussa
- Molemminpuolinen yhteistyö strategisissa linjauksissa
- Maakunnan liitto mukana hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöryhmissä, joissa käsitellään strategisia yhteistyökysymyksiä
- Keskustelua valtion palveluverkkotyön yhteydessä
- Hyvinvointialueen koordinoima verkosto on ottanut hoidettavakseen yhden maakuntaohjelman kärkiteeman etenemisen seurannan ja tilannekuvan tuottamisen
- Kumppanuusstrategian alaisten työryhmien toiminta
- Yhteiset tavoitteet hyvinvoinnin alalla maakuntaohjelman kautta
- Tiedonvaihtoa

Kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton yhteistyössä toimivaa

Poimintoja avoimista vastauksista

- Säännölliset tapaamiset
- Sujuva ihmisten välinen yhteistyö, hyvä vuorovaikutus toimijoiden välillä
- Matala kynnyks epävirallisille yhteyksille ja tapaamisille, jotka helpottavat yhteisten linjausten muodostamista.
- Eri toimijat tunnistavat melko hyvin oman roolinsa ja tehtäväkenttänsä
- Johtavat poliitikot vaihtavat jatkuvasti kokemuksia
- Säännöllisyys, tarvelähtöisyys ja suunnitelmallisuus
- Yhteinen visio ja toiminta
- Yhteistyörakenteet
- Työnjako ja tiedonvaihto hyvinvointialueen kanssa
- Kunnat liiton tärkein kumppani ja tiivistä yhteistyötä kaikilla sektoreilla koko ajan
- Edunvalvonnassa on yhdistetty voimia
- Hyvää yhteistyötä mm. varautumisessa ja hytessä

Kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton yhteistyössä parannettavaa

Poimintoja avoimista vastauksista

- Säännöllistä ja suunnitelmallista yhteistyötä kehitettävä
- Tarvitaan syvempää yhteistyötä ennakkoinnissa ja tiedolla johtamisessa maakunnan pitkän aikavälin kehittämiseksi
- Yhteisessä tulevaisuus- ja tilannekuvatyössä on mahdollisuus mennä eteenpäin
- Yhteinen tilannekuva ei aina ajan tasalla ja jaettu
- Nykyinen sopimus ja siihen perustuva vuotuinen neuvottelu ei toimi kunnolla
- Päättäjien sitouttaminen yhteisiin tavoitteisiin
- Säännöllisen tiedonkulun parantaminen
- Yhteistyörakenteiden parantaminen
- Rooleja ja vastuita yhdyspinnoilla selkeytettävä
- Aito vuorovaikutus ja avoin keskustelu jää uupumaan syystä tai toisesta
- Strategisissa, yhteisissä tavoitteissa parannettavaa
- Strategisen ja operatiivisen tason yhteys: yhteiset tavoitteet eivät aina konkretisoidu arjen tekemiseksi
- Talouteen ja investointeihin liittyvässä yhteistyössä parannettavaa

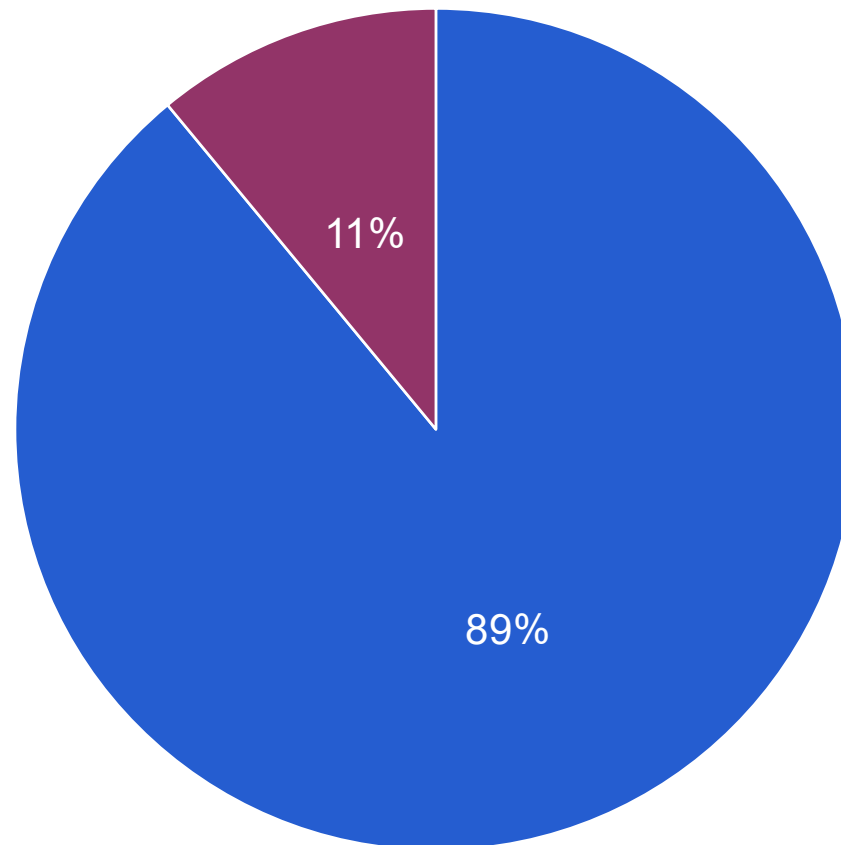
Muutostarpeet keskipitkällä aikavälillä kuntien, hyvinvointialueiden ja maakunnan liittojen yhteistyössä

Poimintoja avoimista vastauksista

- Strategisen ja operatiivisen tason toiminnan on rakennettava maakunnan yhtenäisyyttä ja elinvoimaisuutta nykyistä paremmin. Yhteisen edunvalvonnan vahvistaminen.
- Siilot pois ja ihmisten kokonaisedun katsominen. Lainsäädäntö ei kannusta yhteistyöhön, vaan oman organisaatioiden edun katsomiseen.
- Tarvitaan enemmän yhteistä kehittämistä ja uudenlaista palvelujen tarjontaa, resurssit jatkossakin niukat.
- Tarvitaan yhteinen näkemys siitä, miten ennaltaehkäisevää hoitoa ja hyvinvointia voidaan parhaiten vahvistaa maakuntien, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä.
- Tarvitaan vahvempaa kumppanuutta. HVA:n olisi paremmin arvioida päätöstensä elinvoimavaikutuksen ja maaseutuvaikutukset.
- Johtajuuden tulee tukea toinen toisiaan, jotta alue voi vahvistua ja elinvoima kasvaa.
- Liiton rooli alueen tulevaisuuden tekijänä voisi edelleen vahvistua uusien tehtävien ja lisäresurssien kautta. Sitä kautta sekä kunnilla, että hyvinvointialueilla olisi paremmat edellytykset menestyä maakunnassa
- Jatkossa maakunnan liitot toiminevat vielä nykyistäkin enemmän eräänlaisena koollekutsuvana sateenvarjona aluekehityksen, vuorovaikutuksen ja edunvalvonnan yhteisissä tehtävissä ja prosesseissa
- Mikäli edunvalvontayhteistyötä halutaan lisätä tulisi hyvinvointialueen resursoida vaikuttamistyötä.
- Aluekehittämislainsäädännössä yhteistyörakenteiden tulisi olla selkeästi määritelty
- Vahvempaa yhteistyötä varautumisessa
- Yhteisiä tilastoja ja aineistoja

Maakuntien liittojen yhdyspintakysely 2026: Maakuntien liittojen ja työllisyysalueiden yhteistyön yleisyys.

Vastausten %-jakauma, N=18

■ Kyllä ■ Ei

Suuri osa (89 %) vastaajista kertoo maakunnan liiton tekevän yhteistyötä työllisyysalueiden kanssa.

Edellisessä, vuoden 2024 kyselyssä työllisyysalueita ei ollut vielä perustettu ja kyselyssä tiedusteltiin yhteistyön yleisyyttä työllisyysalueiden valmistelijoiden kanssa. Tällöin 94 % vastaajista kertoi, että yhteistyötä on tehty.

Yhteistyömuodot maakunnan liiton työllisyysalueiden välillä

Poimintoja avoimista vastauksista

- Ennakoinnissa ja tiedolla johtamisessa, koulutustarpeet
 - Tilannekuvan rakentaminen
 - Työllisyysalueen edustus maakunnan yhteistyöryhmissä yms.
 - Työllisyysohjelma, rakennemuutoskehittäminen
 - Edunvalvontayhteistyö
 - Liitto työllisyysalueen projektirahoittajana
 - Yhteistyötä osaavan työvoiman kysymyksissä
- Yhteistyötä kuvataan avoimissa kysymyksissä tiiviiksi ja monipuoliseksi. Työllisyysalueet tunnistetaan tärkeäksi kumppaniksi maakunnan liitoille ja vastauksissa kuvataan mm. yhteistyön kytköksiä maakuntastrategiaan ja –ohjelmaan ja yhteisiin tavoitteisiin.

Lisätietoja:

Mari Kuparinen

044 371 9450

Mari.kuparinen@kuntaliitto.fi

Hanna Menna

050 448 5140

hanna.menna@hyvil.fi

Liisa Jurmu

050 479 6835

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

